

ગુજરાત રાજ્યની જિલ્લા
પંચાયત શિક્ષણ સમિતિઓ
અને નગર શિક્ષણ
સમિતિઓ સંચાલિત
સરકારી પ્રાથમિક
શાળાઓમાં 'ખેલ સહાયક'
યોજના બાબત.

ગુજરાત સરકાર
શિક્ષણ વિભાગ
ઠરાવ ક્રમાંક: પીઆરઈ-૧૧૨૦૨૩-પ્રાશિનિ-૨૮-ક
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તા. ૧૦/૦૭/૨૦૨૩

વંચાણે લીધેલા :

- (૧) પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામક કચેરી, ગાંધીનગરના પત્ર ક્રમાંક:પ્રાશિનિ/ચ-૧/ન.બા./ઇડીએન-
પ.૧૬/ ૨૨-૨૩/૧૦૭૭૧-૭૨ તા.૩૧/૦૩/૨૦૨૩
- (૨) શિક્ષણ વિભાગનો તા.૧૦-૦૭-૨૦૨૩નો ઠરાવ ક્ર:Ed/KEF/e-file/3/2023/0277/K

પ્રસ્તાવના :

સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓનો શારીરિક અને માનસિક વિકાસ યોગ્ય રીતે થઈ શકે તથા યોગ, શારીરિક શિક્ષણ, તથા રમત ગમતમાં રસ રૂચિ વધે તથા ભવિષ્યમાં યોજનાર રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય ખેલકૂદ સ્પર્ધાઓમાં ગુજરાતનાં વિદ્યાર્થીઓ વધુમાં વધુ સંખ્યામાં પ્રતિનિધિત્વ કરી નોંધપાત્ર સિદ્ધિઓ હાંસલ કરી શકે તે માટે સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓને રમત-ગમત અને ખેલકૂદ માટે તૈયાર કરવાની બાબત સરકારશ્રીની વિચારણા હેઠળ હતી.

ઠરાવ :

પુખ્ત વિચારણાને અંતે આ 'યોજના' અન્વયે રાજ્યની ૩૦૦ કે તેથી વધુ વિદ્યાર્થી સંખ્યા ધરાવતી સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓનો શારીરિક અને માનસિક વિકાસ યોગ્ય રીતે થઈ શકે તથા યોગ, શારીરિક શિક્ષણ, તથા રમત-ગમતમાં રસ રૂચિ વધે તેમજ ભવિષ્યમાં યોજનાર રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય ખેલકૂદ સ્પર્ધાઓમાં ગુજરાતનાં વિદ્યાર્થીઓ વધારે સંખ્યામાં પ્રતિનિધિત્વ કરી નોંધપાત્ર સિદ્ધિઓ હાંસલ કરી શકે તે માટે શાળાઓમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓને રમત-ગમત અને ખેલકૂદ માટે તૈયાર કરવાના હેતુથી 'ખેલ સહાયક યોજના' નીચેની શરતોને આધીન અમલમાં મૂકવાનું આથી ઠરાવવામાં આવે છે.

૧. યોજનાનું નામ :

ગુજરાત રાજ્યની જિલ્લા પંચાયત સમિતિઓ અને નગર શિક્ષણ સમિતિઓ સંચાલિત સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓમાં 'ખેલ સહાયક યોજના' રહેશે.

૨. યોજનાના અમલીકરણ અધિકારી :

આ યોજનાના અમલીકરણ અધિકારી તરીકે સમગ્ર શિક્ષણ કચેરી, ગાંધીનગર રહેશે.

૩. ખેલ સહાયકની સેવાકીય વિગતો નીચે મુજબ રહેશે :

ક્રમ	વિગત	ધારાધોરણ
૧	ઉમેદવારની લાયકાત	'રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ' દ્વારા લેવાયેલ 'ખેલ અભિરૂચિ કસોટી (SAT)' પરીક્ષા પાસ
૨	ઉમેદવારની મહત્તમ વય મર્યાદા(અરજીની તારીખે)	૩૫ વર્ષથી વધુ નહી
૩	મેરીટ લિસ્ટ તૈયાર કરવાની પદ્ધતિ	'રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ' દ્વારા લેવાયેલ SAT ના પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવેલ પરિણામના મેરીટ લિસ્ટના આધારે
૪	ઉચ્ચક માનદ્ વેતન (માસિક)	રૂ. ૨૧,૦૦૦/- ફિક્સ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ થી
૫	કરારનો સમયગાળો	ખેલ સહાયકોની કામગીરીનો કરાર ૧૧ માસનો રહેશે (વેકેશન સિવાય). અગિયાર માસનો કરારનો સમય પુરો થતાં કરાર આપોઆપ રદ થયેલ ગણાશે.
૬	કરાર કરવાની સત્તા	આ કરાર 'શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ'(SMC) દ્વારા કરવાનો રહેશે. કરારના અંતે કામગીરીનો સમીક્ષા કરવામા આવે અને સમીક્ષાના આધારે યોગ્ય જણાયે નવેસરથી કરાર કરવામાં આવશે.
૭	કામકાજનો સમય	કરાર આધારિત ખેલ સહાયકોએ શાળામાં કામકાજનાં દિવસો દરમિયાન પ્રતિદિન શાળા સમય દરમિયાન રમત-ગમત વિષય ઉપરાંત વધારાના સમય દરમિયાન જે વિદ્યાર્થીઓ કોઈ ચોકક્સ રમતમાં વિશેષ રૂચિ અને કૌશલ્ય ધરાવતા હોય તેવા વિદ્યાર્થીઓને યોગ્ય તાલીમ આપી જે તે રમતમાં તેઓનો યોગ્ય વિકાસ થાય તે મુજબની કામગીરી કરવાની રહેશે. ઉપરાંત, શાળાની શૈક્ષણિક અને સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓની જે કામગીરી સોંપવામાં આવે તે કરવાની રહેશે.

૪. માર્ગદર્શક સૂચનાઓ અને શરતો.

A. ખેલ સહાયકની જ્ઞાનવણી માટે શાળા પસંદગી :

રાજ્યની ૩૦૦ કે તેથી વધુ વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા ધરાવતી મોટી સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓને પ્રાથમિકતા આપવાની રહેશે. સમગ્ર શિક્ષા કચેરી, ગાંધીનગર દ્વારા આવી શાળા દીઠ એક 'ખેલ સહાયક'ને કાર આધારિત કામગીરી સોંપવાની રહેશે.

B. ખેલ સહાયકની શાળાઓમાં જ્ઞાનવણીની પ્રક્રિયા :

- I. સમગ્ર શિક્ષા કચેરી, ગાંધીનગર દર વર્ષે ખેલ સહાયકો પાસેથી કામગીરી લેવાની છે તેવી શાળાઓની ખાલી જગ્યાની 'યાદી' પ્રસિદ્ધ કરવાની રહેશે અને જાહેરાત આપી અરજીઓ મંગાવવાની રહેશે અને જે ખેલ સહાયક અગાઉના વર્ષે જે શાળામાં હતા તે શાળા પસંદ કરે તો અગ્રિમતા આપવાની રહેશે.
- II. રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ, ગાંધીનગર દ્વારા પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવેલ 'SAT'ના મેરિટ લિસ્ટના આધારે તે મેરિટ લિસ્ટના ઉમેદવારો આ જગ્યાઓ માટે અરજી કરી શકશે અને પોર્ટલ પર જાહેર કરેલ શાળાઓ પૈકી તેઓ કઈ શાળામાં/શાળાઓમાં 'ખેલ સહાયક' તરીકે કામગીરી કરવા ઈચ્છે છે તેની પસંદગી ઓનલાઇન(Online) આપશે.
- III. ત્યારબાદ સમગ્ર શિક્ષા કચેરી, ગાંધીનગરએ Merit cum Preference ના આધારે શાળાવાર ખેલ સહાયકની યાદી તૈયાર કરી જે તે જિલ્લાના જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી/શાસનાધિકારી મારફત 'શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ' (SMC) ને મોકલી આપશે.
- IV. જે યાદી મળેથી સંબંધિત 'શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ'એ જ્ઞાનવેલ ઉમેદવાર સાથે કાર કરી તેમને જે તે શાળામાં ખેલ સહાયક તરીકે રાખવાના રહેશે.

C. ખેલ સહાયકોની કામગીરીની સમીક્ષા અને નવા કાર કરવાની પ્રક્રિયા :

- a. ખેલ સહાયકોના સામાન્ય રીતે ૧૧ માસનો કાર કરવાનો રહેશે. આ કાર 'શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ'(SMC) દ્વારા કરવાનો રહેશે.
- b. કારનાં અંતે કામગીરીનો સમીક્ષા કરવામા આવશે.

- i. સમીક્ષા કરવા માટેની 'શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ'(SMC) ના સદસ્યો ઉપરાંત જે તે કલરટરના 'કલરટર રીસોર્સ કો.ઓડીનેટર' (સીઆરસી) પણ સભ્ય તરીકે રહેશે.
- ii. સમીક્ષા(Review)ના અંતે ખેલ સહાયકની કામગીરી સંતોષકારક જણાશે તો 'શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ'(SMC) દ્વારા સંતોષકારક કામગીરીનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવશે. તેઓ નવેસરથી અરજી કરી શકશે.
- iii. જે ખેલ સહાયક સંતોષકારક કામગીરીનું પ્રમાણપત્ર મેળવી શકશે નહીં તેઓ ત્યાર પછીના એક વર્ષ સુધી ખેલ સહાયક માટે અરજી કરી શકશે નહીં.

D. ખેલ સહાયકને અન્ય શાળામાં ફાળવવા માટેની પ્રક્રિયા :

- I. રાજ્યની 300 કે તેથી વધુ વિદ્યાર્થી સંખ્યા ધરાવતી સરકારી પ્રાથમિક શાળામાં ખેલ સહાયકની ફાળવણી કરવામાં આવશે. કરાર આધારિત રાખવામાં આવેલ ખેલ સહાયકને કરારનો સમય પૂરો થયેથી છૂટા કરવાના રહેશે.
- II. પછીના વર્ષે છૂટા કરાયેલ ખેલ સહાયક અરજી કરે તો અન્ય શાળામાં કે અન્ય જિલ્લા/નગર જેમાં નિયત કરવામાં આવેલ 300 કે તેથી વધુ વિદ્યાર્થી સંખ્યા ધરાવતી શાળામાં Merit cum Preference ના આધારે સમગ્ર શિક્ષા કચેરી, ગાંધીનગર ફાળવણી કરશે.
- III. ખેલ સહાયકની ફાળવણી માટેની શાળા નિયત કરતી વખતે બીજા વર્ષે બે વિદ્યાર્થી સંખ્યા 300 કરતાં ઓછી થાય તથા પ્રથમ વર્ષે તે શાળા પસંદ થયેલ હોય અને આ શાળાની વિદ્યાર્થી સંખ્યામાં ૧૦% સુધીનો ઘટાડો થાય તો પણ તે શાળાનો યાદીમાં સમાવેશ કરી શકાશે.

E. ખેલ સહાયકોના ઉચ્ચક માનદ્ વેતનની ચુકવણી :

- I. જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ / નગર શિક્ષણ સમિતિ સંચાલિત પ્રાથમિક શાળા માટે ફાળવેલ ખેલ સહાયકને નિયત માનદ્ વેતન, ઉચ્ચક દરે ચુકવવામાં આવશે.
- II. આ માટે સમગ્ર શિક્ષા કચેરી, ગાંધીનગર મારફતે ઉચ્ચક માનદ્ વેતનની Direct Bank Transfer થી ચુકવણી કરવાની રહેશે.
- III. ખેલ સહાયક સાથે કરવાનો થતો કરાર ૧૧(અગિયાર) માસ માટે કરવાનો રહેશે. બે કોઈ ખેલ સહાયકને કરાર કરતાં વધુ સમય માટે ચાલુ રાખવામાં આવશે તો તેઓને ચુકવાયેલ વધારાની રકમ આચાર્યના અંગત પગારમાંથી વસૂલ કરવામાં

આવશે અને તે માટે આચાર્ય પાસેથી યથા સંબંધો વસૂલાત કરવા તથા શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવશે. આ અંગે જરૂરી તકેદારી જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી અને શાસનાધિકારીએ રાખવાની રહેશે.

- IV. આ યોજના અંગેની ગ્રાન્ટ નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણ ગાંધીનગરને સમગ્ર શિક્ષા કચેરી, ગાંધીનગરને હાળવવાની રહેશે અને સમગ્ર શિક્ષાએ તેઓએ હાળવેલ ઉમેદવારોની સંખ્યા ધ્યાને રાખી સંબંધિત જિલ્લા/નગરને ગ્રાન્ટ હાળવવાની રહેશે.

F. માનદ્ વેતનમાં સમયાંતરે વધારો :

આ યોજનાના બે વર્ષે પૂર્ણ થયેથી ઉચ્ચક માનદ્વેતનમાં વધારો કરવા માટે રાજ્ય સરકાર દ્વારા વિચારણા કરવામાં આવશે.

G. ખેલ સહાયક યોજનાનો સમયગાળો :

- I. આ યોજના 'મિશન રફૂલ્સ ઓફ એકસેલન્સ' પ્રોજેક્ટના સમયગાળા દરમિયાન એટલે કે શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૭-૨૮ સુધી અમલમાં રહેશે.
- II. આ યોજના હેઠળ કરાર આધારિત સેવાઓ લેવાની હોઇ ખેલ સહાયક તરીકે આવનાર ઉમેદવારનો અન્ય કોઇ પણ સેવાવિષયક હક્કદાવો રહેશે નહીં. જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી, શાસનાધિકારી અને જે તે શાળાના આચાર્યોએ માર્ગદર્શક સૂચનાઓનો ચુસ્તપણે અમલ કરવાનો રહેશે.
- III. 'મિશન રફૂલ્સ ઓફ એકસેલન્સ' પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ થયેથી આ યોજના અંગે સરકારશ્રી તરફથી પુનઃ વિચારણા કરવામાં આવશે.
આ અંગેનો ખર્ચ જે તે વર્ષની અંદાજપત્રીય ખેગવાઈની મર્યાદામાં કરવાનો રહેશે.

આ હુકમો વિભાગની સરખા ક્રમાંકની હાઇલ પર તા.૦૭/૦૭/૨૦૨૩ની નોંધથી સરકારશ્રીની મળેલ અનુમતિ અન્વયે બહાર પાડવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(જયશ્રી દેવાંગન)

સંયુક્ત સચિવ(પ્રા.શિ.)

શિક્ષણ વિભાગ,

ગુજરાત સરકાર

પ્રતિ,

- માન રાજ્યપાલશ્રીના અગ્રસચિવશ્રી, રાજભવન, ગાંધીનગર

- માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીના અગ્રસચિવશ્રી, માન.મુખ્યમંત્રીશ્રીનું કાર્યાલય, સ્વર્ણીમ સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- માન.મંત્રીશ્રી(પ્રાથમિક શિક્ષણ)ના અંગત સચિવશ્રી, માન.મંત્રીશ્રી(પ્રાથમિક શિક્ષણ)નું કાર્યાલય, સ્વર્ણીમ સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- માન.રા.ક.મંત્રીશ્રી(પ્રાથમિક શિક્ષણ)ના અંગત સચિવશ્રી, માન.રા.ક.મંત્રીશ્રી(પ્રાથમિક શિક્ષણ)નું કાર્યાલય, સ્વર્ણીમ સંકુલ-૨, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- અગ્ર સચિવશ્રી(ઉચ્ચ અને ટેકનિકલ શિક્ષણ)ના અંગત સચિવશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- સચિવશ્રી(પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ)ના અંગત સચિવશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટરશ્રી, સમગ્ર શિક્ષા કચેરી, ગાંધીનગર
- નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણ, બ્લોક-૧૨, ડૉ.જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર
- સચિવશ્રી, રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ, સેક્ટર-૨૧, ગાંધીનગર
- તમામ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી/ શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ
- સર્વે શાસનાધિકારીશ્રી, મહાનગરપાલિકા અને નગરપાલિકા
- કોમ્પ્યુટર સેલ, શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર(ઠરાવ ઓન લાઇન મુકવા સારું)
- સેકશન અધિકારીશ્રી, ક, ક-૧, ન-શાખા, શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- નાયબ સેકશન અધિકારીની સિલેક્ટ ફાઇલ-૨૦૨૩
- શાખા સિલેક્ટ ફાઇલ-૨૦૨૩

સમગ્ર શિક્ષા કચેરી
મારફત